

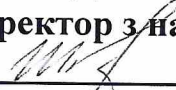
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра бізнесу та управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“ 31 ” серпня 2026 р.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність:	D1 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна наукова) програма:	(освітньо- «Облік та бізнес-аналітика»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання:	II

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

старший викладач кафедри
бізнесу та управління

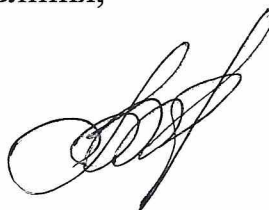

Ігор ЦЮЦЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри бізнесу та управління,
протокол № 1 від 28.08.2026 року

завідувач кафедри

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП
старший викладач кафедри
бізнесу та управління

Ігор ЦЮЦЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31.08.2026 року

e-mail	<u>ihor.tsiutsiak@ukd.edu.ua</u>
Номер аудиторії чи кафедри	<u>Кафедра бізнесу та управління, 205</u>
Посилання на сайт	<u>Ігор ЦЮЦЯК</u>
Сторінка курсу в СДО	<u>Бухгалтерський облік (загальна теорія)</u>

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. В сучасних умовах ведення бізнесу зростає роль бухгалтерського обліку як функції управління. Щоб забезпечити ефективне господарювання, економістам необхідно мати чітке розуміння основних економічних і фінансових показників, які формуються в рамках облікової системи. Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти навичок відображення господарських операцій та процесів в бухгалтерському обліку, їх систематизацію, узагальнення у звітності та інтерпретацію для задоволення інформаційних потреб користувачів, що приймають рішення. Саме тому, майбутні фахівці у галузі обліку і оподаткування повинні на професійному рівні володіти теоретичними та методичними аспектами ведення бухгалтерського обліку.

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» займає важливе місце у навчальному процесі підготовки бакалаврів з обліку і оподаткування, що зумовлене значенням облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-звітної інформації. Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» є невід'ємною частиною циклу дисциплін, включених до групи базових дисциплін професійної підготовки, необхідних фахівцям, зайнятим у сфері обліку і оподаткування. Дана дисципліна є базовою дисципліною освітньої програми підготовки студентів за першим (бакалаврським) освітнім рівнем, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D1 «Облік і оподаткування».

Мета та завдання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи знань про бухгалтерський облік, розкриття його сутності та змісту основних облікових категорій; вивчення теорії та практики бухгалтерського обліку, а також організації обліку на підприємствах.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентуються питання ведення бухгалтерського обліку;
- місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;
- методичний інструментарій бухгалтерського обліку господарської діяльності підприємств;
- предмет і метод бухгалтерського обліку, елементи методу бухгалтерського обліку;
- склад господарських засобів та джерел їх утворення;
- зміст та структуру бухгалтерського балансу;
- економічний зміст господарських операцій та їх вплив на показники бухгалтерського балансу;
- рахунки бухгалтерського обліку та план рахунків бухгалтерського обліку;

- порядок обліку основних господарських процесів;
- вимоги до змісту та оформлення бухгалтерських документів, їх класифікацію;
- порядок проведення інвентаризації;
- особливості практики здійснення бухгалтерського обліку господарської діяльності підприємств;
- вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;
- сутність бухгалтерської звітності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- використовувати положення нормативно-правових актів, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку;
- визначати сутність об'єктів обліку та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;
- групувати господарські засоби та джерела їх утворення й скласти бухгалтерський баланс;
- відкривати рахунки бухгалтерського обліку; підраховувати обороти і виводити залишки за синтетичними та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку;
- скласти кореспонденцію рахунків на підставі господарських операцій;
- скласти первинні та зведені документи бухгалтерського обліку;
- аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві;
- визначати фінансовий результат основної діяльності підприємства.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Облік та бізнес-аналітика»).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств
ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
ЗК 3. Здатність працювати в команді	
ЗК 4. Здатність працювати автономно	
ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності	
	ПРН 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту,

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
ЗК 7. Здатність бути критичним та самокритичним	ПРН 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств
ЗК 8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПРН 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності
ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	ПРН 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві
ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою	ПРН 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
ЗК 11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій	
ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	
ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	
СК 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці	
СК 2. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	
СК 3. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення	

СК 4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання	
СК 5. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень	
СК 6. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій	
СК 7. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості	
СК 8. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів	
СК 9. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування	
СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків	
СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	2		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	22 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари, практичні	20 (в годинах)	4 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	Фінансовий облік
Фінансова грамотність	Облік в державному секторі
	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку
	Звітність підприємств
	Управлінський облік
	Облік за видами економічної діяльності

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод (2 год.)

Господарський облік, його суть і значення. Сутність та зміст оперативного, статистичного та бухгалтерського обліку. Зародження бухгалтерського обліку. Формування бухгалтерського обліку як науки. Розвиток бухгалтерського обліку в Україні. Бухгалтерський облік, його мета та завдання. Роль бухгалтерського обліку та обліково-аналітичної інформації у забезпеченні сталого розвитку підприємств. Вимоги до професійної діяльності у сфері бухгалтерського обліку.

Види бухгалтерського обліку: фінансовий, управлінський (внутрішньогосподарський), їх загальна характеристика та взаємозв'язок. Вимірники, що застосовуються в обліку.

Предмет бухгалтерського обліку та його найважливіші об'єкти. Метод бухгалтерського обліку та його елементи. Характеристика складових частин (елементів) методу бухгалтерського обліку: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки бухгалтерського обліку, подвійний запис, баланс, звітність.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Бухгалтерський облік як інформаційна система підприємства. Нормативно-правова база регулювання бухгалтерського обліку. Принципи та вимоги до ведення бухгалтерського обліку. Інформаційне забезпечення соціальної та екологічної відповідальності підприємств. Принципи прозорості, підзвітності та відповідальності суб'єктів господарювання (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 17).

Тема 2. Бухгалтерський баланс (2 год.)

Характеристика Балансу (Звіту про фінансовий стан) його зміст і структура.

Поняття та структура активу бухгалтерського балансу. Поняття та структура пасиву бухгалтерського балансу. Тотожність активу і пасиву бухгалтерського балансу (валюта балансу) та її обґрунтування.

Поняття господарських операцій та їх вплив на бухгалтерський баланс.

Питання для самостійного вивчення (6 год.): Значення бухгалтерського балансу в процесі управління підприємством. Поняття та характеристика необоротних та оборотних активів. Поняття та характеристика власного капіталу, довгострокових та поточних зобов'язань (1, 2, 3, 4, 8).

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис (4 год.)

Поняття рахунків бухгалтерського обліку, їх зміст та призначення. Будова рахунків бухгалтерського обліку: дебет, кредит, обороти і залишки (сальдо). Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки бухгалтерського обліку, їх

структура. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та порядок визначення оборотів і кінцевого сальдо.

Подвійний запис на рахунках бухгалтерського обліку, його суть та контрольне значення. Кореспонденція рахунків та бухгалтерські проведення. Види бухгалтерських проведенень (прості і складні).

Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку. Взаємозв'язок рахунків синтетичного та аналітичного обліку. Види аналітичних рахунків обліку.

Узагальнення даних синтетичного та аналітичного обліку. Оборотні відомості за синтетичними та аналітичними рахунками, порядок їх складання та контрольне значення.

План рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для самостійного вивчення (6 год.): Значення та роль рахунків бухгалтерському обліку. Взаємозв'язок між рахунками бухгалтерського обліку та бухгалтерським балансом. Поняття про рахунки першого, другого та третього порядку. Шахова оборотна відомість як спосіб перевірки правильності обліку господарських операцій (1, 2, 3, 4, 8).

Тема 4. Первинне спостереження: документація та документування в бухгалтерському обліку (2 год.)

Первинне спостереження в бухгалтерському обліку. Поняття та значення документів бухгалтерського обліку. Класифікація бухгалтерських документів. Основні та додаткові реквізити документів. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів.

Поняття та значення документообігу на підприємстві.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Основні вимоги до змісту й оформлення документів. Порядок та правила зберігання первинних документів. Організація захисту економічної інформації. Відповідальність за організацію документообігу на підприємстві (1, 2, 3, 4, 8).

Тема 5. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку (2 год.)

Суть, значення та види інвентаризації. Умови обов'язкового проведення інвентаризації. Порядок проведення інвентаризації. Результати інвентаризації та їх відображення в бухгалтерському обліку.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Мета та завдання проведення інвентаризації. Строки проведення інвентаризації. Характеристика рахунків призначених для обліку результатів інвентаризації (1, 2, 3, 4, 8).

Тема 6. Оцінювання та калькуляція в системі бухгалтерського обліку (2 год.)

Суть та значення вартісної оцінки в бухгалтерському обліку. Оцінка оборотних активів. Оцінка необоротних активів. Калькуляція в системі бухгалтерського обліку.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Принципи оцінки господарських засобів. Класифікація видів оцінки господарських засобів. Поняття та характеристика основних статей калькуляцій (1, 2, 3, 4, 5, 8, 11).

Тема 7. Облікові реєстри, форми та організація бухгалтерського обліку на підприємствах (2 год.)

Сутність облікових реєстрів, їх класифікація. Способи виявлення та виправлення помилок, допущених в бухгалтерському обліку. Поняття та характеристика форм бухгалтерського обліку. Поняття, завдання та значення організації бухгалтерського обліку. Етапи організації бухгалтерського обліку. Професійна етика бухгалтерів.

Питання для самостійного вивчення (6 год.): Значення облікових реєстрів. Вимоги до форм бухгалтерського обліку. Функції головного бухгалтера на підприємстві (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9).

Тема 8. Облік основних господарських процесів (4 год.)

Порядок створення та реєстрації підприємства. Економічна сутність власного капіталу та характеристика його складових. Облік формування статутного капіталу новоствореного підприємства. Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку. Облік процесу придбання виробничих запасів. Облік та розподіл транспортно-заготівельних витрат. Облік процесу придбання основних засобів. Облік процесу виробництва готової продукції. Облік процесу реалізації готової продукції. Облік фінансових результатів основних господарських процесів підприємства.

Питання для самостійного вивчення (10 год.): Класифікація власного капіталу. Завдання бухгалтерського обліку процесу придбання активів. Завдання бухгалтерського обліку процесу виробництва продукції. Порядок ведення аналітичного обліку витрат основного виробництва. Поняття та оцінка готової продукції. Завдання обліку процесу реалізації (1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 18).

Тема 9. Основи бухгалтерської звітності. Міжнародна стандартизація та організація національної системи бухгалтерського обліку (2 год.)

Сутність та значення бухгалтерської звітності. Види та склад бухгалтерської звітності.

Мета, склад та призначення фінансової звітності. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності та їх інформаційні потреби. Порядок складання фінансової звітності.

Характеристика національної та міжнародних систем бухгалтерського обліку. Сутність і необхідність стандартизації бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Гармонізація національної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності з міжнародними стандартами. Характеристика Національних стандартів (Положень) бухгалтерського обліку. Склад і загальна

характеристика Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Призначення фінансової звітності. Вимоги до складання та порядок подання фінансової звітності. Відповідальність за складання та подання фінансової звітності. Міжнародні організації із стандартизації обліку (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 15, 16, 18).

Зміст практичних занять

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Господарський облік, мета, функції та вимоги до нього
 - 1.2. Завдання і призначення оперативного та статистичного обліку
 - 1.3. Роль бухгалтерського обліку в управлінні та контролі, його мета і завдання
 - 1.4. Вимоги до професійної діяльності у сфері бухгалтерського обліку з урахуванням соціальних та екологічних аспектів сталого розвитку
 - 1.5. Облікові вимірники, їх характеристика
 - 1.6. Предмет бухгалтерського обліку та його найважливіші об'єкти
 - 1.7. Класифікація господарських засобів
 - 1.8. Класифікація джерел формування господарських засобів
 - 1.9. Метод бухгалтерського обліку і характеристика його основних елементів
- 2. Тестові завдання.*
- 3. Практичні завдання.*

Тема 2. Бухгалтерський баланс (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Поняття бухгалтерського балансу як джерела економічної інформації
 - 1.2. Мета складання бухгалтерського балансу як форми фінансової звітності
 - 1.3. Значення бухгалтерського балансу в забезпеченні інформації, необхідної для управління і контролю
 - 1.4. Вимоги до складання бухгалтерського балансу
 - 1.5. Будова і зміст бухгалтерського балансу: актив і пасив, статті бухгалтерського балансу, їх групування та оцінка
 - 1.6. Загальна характеристика та оцінювання статей активу й пасиву бухгалтерського балансу
 - 1.7. Типи змін у бухгалтерському балансі, що відбуваються під впливом господарських операцій
- 2. Тестові завдання.*
- 3. Практичні завдання.*

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічна сутність рахунків, їх значення і роль у бухгалтерському обліку

1.2. Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх будова: дебет, кредит, обороти і залишки (сальдо)

1.3. Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки обліку, їх структура і значення

1.4. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та порядок визначення оборотів і кінцевого сальдо

1.5. Подвійний запис як один з основних елементів методу бухгалтерського обліку, його суть і контрольне значення

1.6. Кореспонденція рахунків та бухгалтерські проведення

1.7. Види бухгалтерських проведення (прості і складні)

1.8. Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку, їх взаємозв'язок

1.9. Групування й узагальнення облікової інформації у відомостях: синтетичні, аналітичні, шахові відомості та їх контрольне значення

1.10. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за їх економічним змістом

1.11. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за призначенням та будовою

1.12. План рахунків бухгалтерського обліку: призначення, зміст та загальна характеристика

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 4. Первинне спостереження: документація та документування в бухгалтерському обліку (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Первинне спостереження в бухгалтерському обліку

1.2. Документація як спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку

1.3. Класифікація документів, вимоги до їхнього змісту й оформлення

1.4. Поняття та значення документообігу на підприємстві

1.5. Етапи документообігу. Графіки документообігу

1.6. Поняття електронних документів та електронного документообігу

1.7. Порядок і правила зберігання первинних документів

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 5. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку

1.2. Інвентаризація: значення, завдання та види

- 1.3. Загальний порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей
- 1.4. Строки проведення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей
- 1.5. Результати інвентаризації та їх відображення в бухгалтерському обліку

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 6. Оцінювання та калькуляція в системі бухгалтерського обліку (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічна сутність вартісного вимірювання та його значення
- 1.2. Оцінка як система вартісного вимірювання: поняття, значення, методи
- 1.3. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку
- 1.4. Види калькуляції
- 1.5. Порядок складання калькуляцій

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 7. Облікові реєстри, форми та організація бухгалтерського обліку на підприємствах (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Облікові реєстри, їх види
- 1.2. Види помилок у бухгалтерських записах
- 1.3. Порядок виправлення помилок, допущених в документах та облікових реєстрах
- 1.4. Характеристика форми бухгалтерського обліку
- 1.5. Поняття, завдання та значення організації бухгалтерського обліку на промислових підприємствах

- 1.6. Стадії (етапи) організації бухгалтерського обліку
- 1.7. Облікова політика підприємства, її суть та значення
- 1.8. Права і обов'язки головного бухгалтера
- 1.9. Професійна етика бухгалтерів

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 8. Облік основних господарських процесів (4 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Завдання обліку при створенні підприємства
- 1.2. Облік процесу створення підприємства
- 1.3. Облік формування статутного капіталу новоствореного підприємства

- 1.4. Завдання обліку та сутність процесу постачання
- 1.5. Документальне оформлення та облік придбання виробничих запасів
- 1.6. Облік та розподіл транспортно-заготівельних витрат
- 1.7. Документальне оформлення та облік придбання основних засобів
- 1.8. Завдання обліку та сутність процесу виробництва
- 1.9. Облік прямих виробничих витрат
- 1.10. Облік і розподіл загальновиробничих витрат
- 1.11. Завдання обліку та сутність процесу реалізації
- 1.12. Облік процесу реалізації
- 1.13. Економічна сутність фінансових результатів та порядок їх формування
- 1.14. Облік фінансових результатів діяльності підприємства
- 2. Тестові завдання.
- 3. Практичні завдання.

Тема 9. Основи бухгалтерської звітності. Міжнародна стандартизація та організація національної системи бухгалтерського обліку (2 год.)

- 1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:
 - 1.1. Бухгалтерська звітність, її значення, завдання та вимоги
 - 1.2. Види звітності та їх основний зміст
 - 1.3. Мета і завдання фінансової звітності
 - 1.4. Сутність та значення фінансової звітності
 - 1.5. Склад фінансової звітності, порядок її представлення та оприлюднення
 - 1.6. Користувачі фінансової звітності, їх інформаційні потреби
 - 1.7. Необхідність уніфікації та стандартизації обліку в міжнародному масштабі
 - 1.8. Склад і загальна характеристика Національних стандартів (Положень) бухгалтерського обліку
 - 1.9. Міжнародні стандарти фінансової звітності та форми їх використання
 - 1.10. Порівняння національних та міжнародних підходів до бухгалтерського обліку і фінансової звітності
- 2. Тестові завдання.
- 3. Практичні завдання.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8	20
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	8	—
Підготовка звітів з практичних робіт	8	—
Підготовка до поточного контролю	6	18
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18	44

ПОЛІТИКА КУРСУ

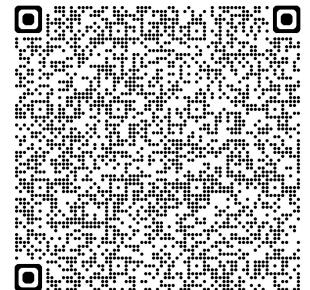
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

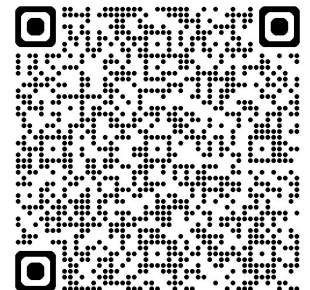
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні та семінарські заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

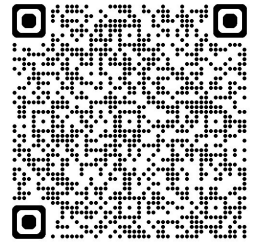
4) щодо дотримання академічної доброчесності

«Положення про академічну доброчесність» закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). Ознайомитись з «Політикою академічної доброчесності» – за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

«Положення про академічну доброчесність» визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів» містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

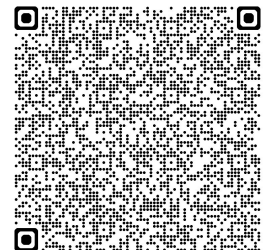
6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, мультимедійні методи). Практичні методи (вправи, практичні роботи). Творчі (дослідження студентів). Метод самостійної роботи. Робота під керівництвом викладача. Інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм).	Екзамен. Поточний контроль. Усний контроль. Письмовий контроль. Тестовий контроль.

форм господарювання та видів економічної діяльності Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави		
---	--	--

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» необхідно:

- 1) мультимедійний проектор для демонстрації лекційних матеріалів, схем бухгалтерських рахунків, первинних і зведених документів;
- 2) доступ до мережі Інтернет та офіційних нормативно-правових баз (зокрема порталу Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України) для аналізу актуальних положень Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку;
- 3) хмарні сховища даних для спільної роботи над практичними кейсами та обміну розрахунковими файлами;
- 4) електронні навчально-методичні матеріали, підручники, План рахунків бухгалтерського обліку, а також бланки первинних та зведених документів обліку.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання**

знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бухгалтерський облік : підручник / О.В. Фоміна, С.Я. Король, А.П. Шаповалова та ін.; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 224 с. <https://ur.knute.edu.ua/handle/123456789/5436>
2. Бухгалтерський облік та оподаткування: підручник / А.І. Крисоватий, В.М. Панасюк, І.В. Мельничук ; за заг. ред. А.І. Крисоватого та В.М. Панасюк. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 637 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52000>
3. Бухгалтерський облік: навч. посіб. /В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.: <https://surl.lu/jfiwfy>
4. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. – 565 с. – URI: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>
5. Луцька Н., Цюцяк І., Цюцяк А. Сутність основних засобів та аналіз ефективності їх використання в умовах цифрової трансформації. Галицький економічний вісник. 2024. Том 91. № 6. С. 71-80. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.06.071
6. Луцька Н.І., Тимоць М.В., Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Фінансова звітність та її аналіз: навчальний посібник. Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2023. 274 с.
7. Луцька Н.І., Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л. Вплив цифровізації на обліково-звітний процес, оподаткування та стратегічне управління бізнесом. Moderní aspekty vědy: XLIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. str. 454. С. 40-55: <https://drive.google.com/file/d/1Dk6By-NBC38Ov3kk3o5TtcnX3Qw4lFM/view?pli=1>
8. Рязанова Н.О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9069>
9. Цюцяк А., Цюцяк І. Цифрові інновації в обліку та контролі як інструмент підвищення управлінської ефективності. Галицький економічний вісник. 2025. Том 96. № 5. С. 76-84.
10. Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л. Порядок обліково-звітного відображення доходів і витрат підприємств ресторанного господарства. Trends in scientific thought in economics and management: collective monograph / Galushkina T., Butrym O., Baranovska V., Afanasieva O., Zaruba D., – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2021. 502 p. p. 11-19.
11. Цюцяк І., Цюцяк А. Порядок обліково-звітного відображення основних засобів у контексті цифрової трансформації. DOI: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/6213/6565657516>
12. Цюцяк І., Цюцяк А., Цюцяк В. Порядок проведення внутрішнього контролю витрат в умовах цифрової трансформації обліково-аналітичних

процесів. Економічний аналіз. 2025. Том 35. № 2. С. 245-253. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.02.245>

13. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Облік статутного капіталу на підприємствах з іноземними інвестиціями. Економічний аналіз. 2022. Том 32. № 1. С. 95-101.

14. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Обліково-аналітичне забезпечення оцінки якості доходів через функціональну класифікацію в системі управління підприємством. Причорноморські економічні студії. 2026. Випуск 97. С. 98-103

Додаткова література

15. Іванчук Н.В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.

16. Сиротюк Г.В., Петришин Л.П. Звітність підприємств: навч. посіб. Видавництво «Магнолія 2006», 2021. 440 с.

17. Теорії та методи бухгалтерського обліку: підручник / С.Ф. Голов, Я.В. Голубка, В.М. Костюченко, Л.В. Чижевська. Житомир: Видавничий дім «Бук-Друк», 2024. 444 с. <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/8718>

18. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. / С.І. Мельник, І.М. Горбан, Н.С. Марушко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5229>

Електронні інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» є:

1) законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали й рекомендації міністерств, відомств;

2) фінансово-економічні бюлетені Державної служби статистики України;

3) матеріали науково-практичних конференцій;

4) підручники та навчальні посібники на електронних носіях;

5) професійні видання України;

6) Інтернет-ресурси, зокрема:

- законодавство України – <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

- офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>

- офіційний сайт Міністерства фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>

- офіційний сайт Державної податкової служби України – <https://www.tax.gov.ua>

- офіційний сайт Державної служби статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua>

- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>